

הלקסיקון והשורש בעברית

במורפולוגיה של עברית, שאלה מרכזית הנוגעת לתכונות של הלקסיקון היא הסטטוס של השורש. הדקדוק העברי המסורתי מייחס לשורש תפקיד מרכזי, ולקסיקון מורפמות מאפשר ייצוגים נפרדים של השורש ושל התבנית התנועתית. אולם, בלקסיקון צורות-מילים, בו אין ייצוג עצמאי למורפמות, מעמד השורש פחות ברור. אמנם, יש אפשרויות לייצוג עקיף של מורפמות בלקסיקון צורות-מילים (יש דיון על זה במהדורה השנייה של הספר בעמ' 70), אבל הרבה חוקרים שתומכים בלקסיקון צורות-מילים גורסים שהשורש איננו מרכיב במורפולוגיה של עברית. בגישה נטול-שורש, גוזרים מילים דרך שינוי תבניות התנועות של מילים אחרות ולא דרך הוספת תנועות לשורש.

תתבוננו בכל אחת מקבוצות המילים להלן, כאשר כל קבוצה מייצגת תבנית מורפולוגית מסויימת. תנסחו חוק בלתי-פורמלי הגוזר את המילים משורשיהן. תכריעו מאיזה מילה אפשר לגזור את כל אחת מהמילים האלה בגישה בלי שורשים. האם אפשר לקבוע תבנית שמגדיר את הבסיס של הקבוצה כולה? (הערה: יש להתעלם משינויים פונולוגיים, כגון הוספת /a/ בסוף המילה השמיני).

א.

הלביש
האכיל
השמייע
הרקיד
הצחק

ב.

קריא
שביר
הפיך
עמיד
אכיל

ג.

רקדן
פחדן
כתבן
שחקן
בטלן

מה אפשר להסיק על תפקיד השורש במורפולוגיה של השפה העברית?